

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра менеджменту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управління розвитком»

на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	I курс, I семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Менеджмент і адміністрування»
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Власенко Валентин Анатолійович
к.е.н., доцент
доцент кафедри менеджменту

Контактний телефон	+38-050-304-99-32
Електронна адреса	valentinpuet@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: середа, з 11.00 до 13.00, кафедра менеджменту, ауд. 406 он-лайн: електронною поштою, понеділок – п'ятниця з 09.00 до 15.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1927

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями комплексу фундаментальних знань про теоретичні, методологічні та практичні засади процесу управління розвитком підприємств як складового елементу системи управління їх розвитком; формування цілісного розуміння майбутніми магістрами механізму управління розвитком на сучасних підприємствах як способу підвищення ефективності їх діяльності та рівня конкурентоспроможності в умовах трансформації національної економіки.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом. Методи – словесні, наочні, практичні.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Наявність широких знань з основ менеджменту, теорії організації, інвестування, стратегічного менеджменту, підприємництва, фінансів, фінансового менеджменту, економіки менеджменту, управлінської діагностики та системного аналізу діяльності підприємства.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.</p> <p>ПР 02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.</p> <p>ПР 03. Проектувати ефективні системи управління організаціями.</p> <p>ПР 04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.</p> <p>ПР 05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.</p> <p>ПР 07. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.</p> <p>ПР 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.</p> <p>ПР 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</p>	<p>ЗК 01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>СК 01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.</p> <p>СК 02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.</p> <p>СК 03. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.</p> <p>СК 04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.</p> <p>СК 07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>СК 09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.</p> <p>СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.</p> <p>СК 11. Здатність застосовувати методи досліджень у сфері менеджменту та навички консультування.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретико-методологічні та методичні основи управління розвитком соціально-економічних систем		
Тема 1. Теоретичні аспекти управління соціально-економічними системами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Складові системного підходу: теорія організації, кібернетика, синергетика», «Структура та компоненти системи: «вхід» і «вихід» системи, зв'язки в системі», «Характеристика стану системи. Активатори та дезактиватори системи».
Тема 2. Методологічні аспекти теорії розвитку організації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Циклічна та хвильова модель розвитку соціально-економічної системи», «Закон онтогенезу. Фази і форми розвитку соціально-економічної системи», «Головна (генеральна) ціль розвитку соціально-економічної системи».
Тема 3. Методологія управління розвитком підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Принципи розвитку систем», «Закони та закономірності розвитку соціально-економічних систем», «Комплекс послідовних фаз циклу управління розвитком підприємства». Підготувати наукову доповідь на тему: «Методологія механізму управління прийняттям управлінських рішень».

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 4. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Особливості формування господарського механізму підприємства», «Внутрішній економічний механізм підприємства», «Механізм адаптації підприємства до зовнішнього середовища». Підготувати презентацію на тему: «Складові господарського механізму управління розвитком підприємства: економічні, організаційні, мотиваційні, інформаційні та фінансові механізми».
Тема 5. Характерні умови процесу управління розвитком підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Програмне управління розвитком підприємства», «Формування та реалізація проектів розвитку підприємства», «Мотиваційний та фінансовий механізми на підприємстві». Підготувати презентацію на тему: «Формування ресурсно-орієнтованої економіки України».
Тема 6. Управління організаційними змінами на підприємстві	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Модель організаційних змін Л. Грейнера», «Управлінська решітка Блейка-Моутона», «Подолання наслідків опору змінам». Підготувати наукову доповідь на тему: «Методи управління опором організаційним змінам».
Модуль 2. Практичний інструментарій управління розвитком соціально-економічних систем		
Тема 7. Управління реструктуризацією підприємства. Реінжиніринг бізнес-процесів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Сутність, мета та принципи дії проекту», «Функції традиційного та проектного менеджменту», «Характеристика бізнес-процесів на підприємстві», «Фінансова реструктуризація активів підприємства». Підготувати наукову доповідь на тему: «Комплексна реструктуризація підприємства: сутність та особливості проведення».
Тема 8. Концепція управління знаннями на підприємстві	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Характеристика інформаційних потоків даних», «Модель інформаційної системи підприємства», «Бази знань та сховища даних, системи управління базами даних», «Інтегровані інформаційні системи управління підприємством». Підготувати презентацію на тему: «Система управління знаннями як функціональна підсистема підприємства».
Тема 9. Формування потенціалу розвитку підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Потенціал як сукупність ресурсів, можливостей, здібностей і компетентностей», «Методика оцінки конкурентоспроможності підприємства», «Нейронні мережі та генетичні алгоритми. Лінгвістична перемінна Л. Заде», «Диференційні рівняння. Методи динамічного програмування». Підготувати наукову доповідь на тему: «Управління ресурсним забезпеченням підприємства».

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 10. Особливості моделювання розвитку підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Індивідуальна та колективна моделі прийняття рішень», «Модель, заснована на морально-психологічних особливостях прийняття організаційних рішень людиною», «Оптимізація моделі прийняття рішень». Підготувати презентацію на тему: «Процес моделювання розвитку підприємства».
Тема 11. Проблеми прийняття управлінських рішень в умовах нестабільності зовнішнього середовища та організаційної кризи	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Підходи до оцінки зовнішнього середовища підприємства», «Причини виникнення організаційних криз», «Циклічна модель ділової кон'юнктури», «Теорія «хаосу». Теорія катастроф». Підготувати наукову доповідь на тему: «Модель системної динаміки «межі зростання» Дж. Форрестера».
Тема 12. Проблеми впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Території пріоритетного розвитку та депресивні регіони», «Інвестиційне середовище і чинники, що його характеризують», «Фінансове інвестування підприємства», «Реалізація інноваційних проектів підприємства». Підготувати презентацію на тему: «Вплив науково-технічного прогресу на економічний розвиток суспільства».
Тема 13. Сучасні проблеми розвитку національної економіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Природний рух населення. Густота і щільність населення», «Зайнятість населення та безробіття: аналіз причин та наслідків для економіки країни», «Міжбюджетні трансферти, дотації, субсидії і субвенції як джерела формування доходів територіальних громад», «Реальні та номінальні доходи населення. Диференціація доходів». Підготувати наукову доповідь на тему: «Характеристика рівня та якості життя населення України».
Тема 14. Особливості саморозвитку керуючої підсистеми організації в умовах ринкової економіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Модель керівника організації, що розвивається», «Перепідготовка та підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів підприємства», «Програми навчання персоналу підприємств», «Діагностика рівня розвитку особистості». Підготувати наукову доповідь на тему: «Формування механізму саморозвитку керуючої підсистеми підприємства».
Тема 15. Формування антикризової програми розвитку організації	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Підготувати реферати за темами: «Програми планування, підбору, відбору, найму, розміщення, адаптації, використання, оцінки, розвитку, звільнення персоналу в умовах організаційної кризи», «Внутрішній механізм фінансової стабілізації», «План санаційних процедур», «Формування системи економічної та інформаційної безпеки на підприємстві». Підготувати презентацію на тему: «Система захисту прав інтелектуальної власності».

Інформаційні джерела

Основні

1. Господарський кодекс України : Офіційний текст від 16.01.2003 р. № 436-IV (Редакція станом на 27.02.2021 р.) / Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> . (дата звернення: 28.04.2022).
2. Податковий кодекс України : Офіційний текст від 02.12.2010 р. № 2755-VI (Редакція станом на 28.03.2021 р.) / Верховна Рада України. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> . (дата звернення: 28.04.2022).
3. Закон України «Про акціонерні товариства» : Офіційний текст від 17.09.2008 р. № 514-VI (Редакція станом на 16.08.2020 р.) / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text> . (дата звернення: 14.05.2022).
4. Антошкіна Л. І., Горяча О. Л. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. Донецьк : Юго-Восток, 2012. 450 с.
5. Вербва В. А. Гребешкова О. М. Управління розвитком компанії : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2011. 482 с.
6. Власенко В. А. Інструментарій оцінки стану організаційної складової організаційно-економічного механізму управління розвитком підприємств та організації споживчої кооперації України / Управління розвитком соціально-економічних систем у новій економіці : монографія / [колектив авторів] ; за заг. ред. Л. М. Шимановської-Діаніч. Полтава : ПУЕТ, 2015. 358 с. С. 5–8, 175–186, 343–355. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/7442> . (дата звернення: 28.03.2022).
7. Власенко В. А. Організаційно-методичний підхід до формування ефективної системи антикризового управління підприємством в умовах трансформаційних змін. Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Серія : Економіка. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2017. Т. 22, Вип. 10 (63). С. 81–86. URL : http://visnyk-onu.od.ua/journal/2017_22_10/19.pdf . (дата звернення: 30.03.2022).
8. Власенко В. А. Розробка та реалізація стратегії розвитку підприємства в умовах трансформації ринкових відносин : принципи підходи та інструменти. Економіка. Менеджмент. Підприємництво : Збірник наукових праць. Луганськ : Вид-во Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, 2014. Вип. 26 (I). С. 87–92. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecmepi_2014_26%281%29_6 . (дата звернення: 30.03.2022).
9. Власенко В. А. Прикладні інструменти та підходи до розробки стратегії розвитку підприємства в умовах трансформації національної економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Науковий журнал. Серія : «Економічні науки». Хмельницький : Хмельницький національний університет, 2014. Вип. 2 (210). Т. 1. С. 151–154. URL : https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=POmiJ3MAAAAJ&citation_for_view=POmiJ3MAAAAJ:4T0pqqG69KYC . (дата звернення: 30.03.2022).
10. Власенко В. А. Принциповий підхід до формування процесу моніторингу фінансово-економічної діяльності на підприємстві / Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : монографія / І. А. Маркіна, В. І. Аранчій, Ю. М. Сафонов, Т. І. Лепейко та ін. ; за ред. І. А. Маркіної. Полтава : Видавництво «Сімон», 2017. 728 с. С. 557–565. URL : <https://drive.google.com/file/d/0BxDFxCVLIUBGeWe5dmxXMTJGazQ/view> ; <http://sried.in.ua/uploads/images/exw/1.pdf> . (дата звернення: 28.03.2022).
11. Власенко В. А. Принциповий підхід до формування та реалізації антикризової програми розвитку підприємства в умовах ринкових трансформацій. Управління економікою: теорія та практика. Восьмі Чумаченківські читання : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т економіки пром-сті; редкол.: О. О. Хандій (голов. ред.), В. І. Ляшенко (відп. ред.), В. Є. Куриляк та ін. Київ, 2019. 288 с. С. 142–155. URL : https://iie.org.ua/wp-content/uploads/2020/06/sbornyk_2019_liashenko_compressed.pdf . (дата звернення: 29.03.2022).
12. Власенко В. А. Формування ефективного організаційно-економічного механізму управління розвитком системи споживчої кооперації України / Особливості розвитку регіонів України в нових економічних умовах : монографія / І. Г. Павленко, О. В. Гуменна, Г. І. Матукова та ін. ; під. наук. ред. д.е.н., професора С. Ю. Цьохли. Сімферополь : ДІАЙП, 2012. 539 с. С. 77–138.
13. Власенко В. А. Формування інтегрального підходу до оцінювання соціального розвитку підприємства в умовах трансформаційних перетворень. Вісник Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова. Серія : Економіка. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова, 2018. Т. 23, Вип. 7 (72). С. 86–91. URL : http://visnyk-onu.od.ua/journal/2018_23_7/19.pdf . (дата звернення: 30.03.2022).
14. Гудзь О. Є. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навч. посібник. Львів : Ліга-Прес, 2017. 166 с.
15. Довбенко В. І., Мельник В. М. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник / Нац. ун-т «Львівська політехніка». 2-ге вид., випр. і допов. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2011. 229 с.

16. Економічний потенціал підприємства : навч. посібник / за заг. ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженко. Суми : Університетська книга, 2014. 724 с.
17. Збрицька Т. П., Савченко Г. О., Татаревська М. С. Управління розвитком персоналу : навч. посібник. Одеса : Атлант, 2013. 427 с.
18. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник / А. М. Пугач, Н. І. Демчук, О. В. Довгаль, Л. С. Крючко, Н. В. Тягло. Миколаїв : ФОП Швець В. М., 2018. 348 с.
19. Кононенко І. В. Управління розвитком підприємства : навч. посібник. Харків : НТУ «ХП», 2001. 134 с.
20. Малюта Л. Я. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : навч. посібник. Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2016. 232 с.
21. Маркіна І. А., Біловол Р. І., Власенко В. А. Менеджмент організації : навч. посібник / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі». Київ : Центр учбової літератури, 2013. 248 с.
22. Микитюк П. П., Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Скочиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посібник / За ред. П. П. Микитюка. Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.
23. Пічугіна Т. С., Ткачова Т. С., Ткаченко О. П. Управління змінами : навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. 226 с.
24. Пономаренко В. С., Пушкар О. І., Тридід О. М. Стратегічне управління розвитком підприємства : навч. посібник. Харків : Вид.-во ХДЕУ, 2002. 640 с.
25. Сабадирьова А. Л., Бабій О. М., Куклінова Т. В., Салавеліс Д. Є. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник. Одеса : ОНЕУ, Ротапринт, 2013. 343 с.
26. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник. Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. 278 с.
27. Тимофєєв В. М., Черноіванова Г. С. Управління розвитком підприємства : навч. посібник для студ. екон. спец. / Укр. інж.-пед. акад. Харків : Скорпіон, 2009. 135 с.
28. Управління знаннями. Електронне навчання управління проектами у Спільноті практик : сталий розвиток : практ. посібник / авт. кол. ; за заг. ред. І. Катеряка, Т. Маматової. Київ : DESPRO, 2021. 195 с. URL : https://despro.org.ua/upload/medialibrary/10e/despro_cop_pm%20ecourse.pdf . (дата звернення: 16.05.2022).
29. Управління знаннями : підручник. / В. Приймак. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2019. 240 с. URL : https://dut.edu.ua/uploads/l_2134_87263366.pdf . (дата звернення: 16.05.2022).
30. Управління організаційним розвитком підприємства : курс лекцій / укл. Л. Д. Забродська, Т. С. Пічугіна. Харків : ХДУХТ, 2019. 128 с. URL : http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/4522/1/2019.1_%D0%BF%D0%BE%D0%B7.140.pdf . (дата звернення: 15.05.2022).
31. Управління організаційним розвитком підприємств : навч. наочний посібник для студ. спец. 073 «Менеджмент» / А. Р. Дунська ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 187 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/43530> . (дата звернення: 15.05.2022).
32. Управління розвитком : навч. посібник у схемах і таблицях українською та англійською мовами / О. І. Пушкар, О. М. Миронова, О. В. Гаврильченко, А. С. Сорокіна. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 155 с. URL : <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/22144> . (дата звернення: 11.05.2022).
33. Хомяков В. І., Белінська В. М., Федоренко О. В. Потенціал і розвиток підприємства : навч. посібник. Київ : Кондор, 2012. 432 с.
34. Чухрай Н. І., Просович О. П. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. 500 с.
35. Шевченко І. Б. Управління змінами : навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. Київ : НТУ «КПІ» Політехніка, 2015. 231 с.
36. Шимановська-Діанич Л. М., Власенко В. А. Організаційно-економічний механізм управління розвитком підприємств та організацій споживчої кооперації України : теорія і практика : монографія. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2010. 341 с.
37. Armstrong, M. (2015). Armstrong's Handbook of Performance Management : An Evidence-Based Guide to Delivering High Performance. London : Kogan Page. 416 p.
38. Moskvitin E., Vlasenko V., Shved O., Ryzhova V., Goncharenko O. Controlling in quality assurance and internal coordination of entrepreneurship activity. Academy of Entrepreneurship Journal. 2020. Volume 26. Issue 3. PP. 1–7. URL : <https://www.abacademies.org/articles/Controlling-in-quality-assurance-and-internal-coordination-of-entrepreneurship-activity-1528-2686-26-3-367.pdf> . (дата звернення: 11.04.2022).
39. Vlasenko V. A. Applied imperatives for the formation of an effective mechanism for making and implementing management decisions at enterprises in the conditions of market transformations. Ринкова економіка : сучасна теорія і практика

управління : збірка наукових праць. Одеса : Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. 2022. Т. 21, Вип. 3 (52). С. 48–63. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12825> ; <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/275783> ; <http://rinek.onu.edu.ua/issue/view/16490> . (дата звернення: 28.08.2022).

40. Vlasenko V. A. Features of developing the enterprise's adaptive investment strategy in the conditions of digitalization of the national economy. Формування ринкових відносин в Україні : збір. наук. праць. 2022. Вип. 12 (259). С. 48–57. URL : <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1697270> ; <https://zenodo.org/record/7711703#.ZA-NB8JBxPY> ; <https://journals.indexcopernicus.com/search/article?articleId=3551036> . (дата звернення: 18.08.2022).

41. Vlasenko V. A. Features of the implementation of risk management program as a tool of enterprises development management system in the new economy. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент». Суми : СНАУ, 2021. Вип. 4 (90). 60 с. С. 17–23. URL : <https://snaujournal.com.ua/index.php/journal/article/view/244/155> . ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/123> . (дата звернення: 12.04.2022).

42. Vlasenko V. A. Formation of an effective system of economic management methods at the enterprise. International Conference on Sustainable Transport System and Maritime Logistics. Batumi Navigation Teaching University : Proceedings of the International Scientific Conference (Batumi, Georgia, June 24, 2021). Batumi : Batumi Navigation Teaching University, 2021. 103 p. PP. 101–102. URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12315> . (дата звернення: 26.06.2022).

43. Vlasenko V. A. Implementation of effective organizational support of financial management system at small and medium-sized enterprises under conditions of transformational changes. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Т. 7. № 4. С. 56–62. URL : http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/ujae_2022_r04_a7.pdf ; <http://ujae.org.ua/vprovdzhennya-efektyvnogo-organizatsijnogo-zabezpechennya-systemy-finansovogo-menedzhtentu-na-pidpnyemstvah-malogo-ta-serednogo-biznesu-v-umovah-transformatsijnyh-zmin/> . (дата звернення: 27.08.2022).

44. Vlasenko V. A. Practice of using the mechanism of lease relations as a tool for optimizing the structure of the non-current assets at the enterprise in modern economic conditions. Економіка та суспільство. 2022. № 46. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2083/2011> ; <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/46> . (дата звернення: 25.08.2022). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-51> .

45. Vlasenko V. A. Principled approach to the formation of anti-crisis program of enterprise development in the conditions of transformation processes. Економічний простір. Збір. наук. праць / ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Дніпро : ПДАБА, 2021. № 170. 88 с. С. 39–43. URL : <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/902/874> . ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11245> . (дата звернення: 12.04.2022).

46. Vlasenko V. A. Principled approach to the formation of the basic elements of enterprise development management system in the conditions of transformational changes. Трансформаційні зміни національної економіки в умовах євроінтеграції : збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дубляни, 27-28 травня 2021 р.). Дубляни : ЛНАУ, 2021. 170 с. С. 62–66. URL : <http://lnau.edu.ua/lnau/files/zbirnyktezmev020621.pdf> . ; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11259> . (дата звернення: 26.06.2022).

Додаткові

1. Бай С. І. Розвиток організації : політика, потенціал, ефективність : монографія. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. 280 с.

2. Бізнес-адміністрування : магістерський курс : підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. С. М. Ілляшенка та к.е.н., доц. І. М. Сотник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 896 с.

3. Бужимська К. О., Царук І. М. Механізми управління розвитком підприємства: сутність і структура. Бізнес Інформ. 2020. № 7. С. 278–287.

4. Бурмака М. М., Бурмака Т. М. Управління розвитком підприємства на прикладі підприємств будівельної галузі : монографія. Харків : ХНАДУ, 2011. 204 с.

5. Васюткіна Н. В. Управління сталим розвитком підприємств : теоретико-методологічний аспект : монографія. Київ : Ліра-К, 2015. 334 с.

6. Внутрішній економічний механізм підприємства : навч. посібник / М. Г. Грещак, О. М. Гребешкова, О. С. Коцюба та ін. ; за ред. М. Г. Грещака. Київ : КНЕУ, 2001. 228 с.

7. Дорошук Г. А. Управління організаційним розвитком : теоретичні та концептуальні основи : монографія / під ред. С. К. Харічкова. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2016. 196 с.

8. Єршова О. О. Інституціональне забезпечення механізму управління розвитком бізнес-процесів підприємства. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2019. Вип. 2. С. 85–95.
9. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком : проблеми, концепції, методи : навч. посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2003. 278 с.
10. Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Механізм управління знаннями в організації в контексті її ринково орієнтованого інноваційного розвитку. Маркетинг і цифрові технології. 2019. Т. 3. № 1. С. 7–20.
11. Касьянова Н. В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу : концепція, моделі та методи : монографія / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк : СПД Купріянов В.С., 2011. 374 с.
12. Коваленко Н. В. Організаційне забезпечення управління розвитком підприємств: цілі, принципи, функції та завдання. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2019. Т. 30 (69). № 4. С. 69–77.
13. Коваленко Н. В. Система управління розвитком підприємства та її складники. Проблеми системного підходу в економіці. 2019. № 4 (72). С. 98–107. URL : http://psae-jml.nau.in.ua/journal/4_72_1_2019_ukr/15.pdf . (дата звернення: 13.04.2022).
14. Миронова Т. Л., Добровольська О. П., Процай А. Ф., Колодій С. Ю. Управління розвитком регіону : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2006. 328 с.
15. Педченко Н. С. Потенціал розвитку при стратегічному управлінні підприємством : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2012. 365 с.
16. Погорелов Ю. С. Оцінювання та моделювання розвитку підприємства : монографія. Луганськ : Глобус, 2010. 512 с.
17. Погорелов Ю. С. Природа, рушійні сили та способи розвитку підприємства : монографія. Харків : АдВА™, 2010. 352 с.
18. Пономаренко В. С., Тридід О. М., Кизим М. О. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи : монографія. Харків : Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2003. 328 с.
19. Расвнева О. В. Управління розвитком підприємства : методологія, механізми, моделі : монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2006. 496 с.
20. Стратегія сталого розвитку регіону : монографія / І. О. Александров, О. В. Половян, О. Ф. Коновалов, О. В. Логачева ; за заг. ред. І. О. Александрова. Донецьк : Ноулідж, 2010. 203 с.
21. Тоцький В. І., Лаврененко В. В. Організаційний розвиток підприємства : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2005. 247 с.
22. Ястремська О. М., Ястремська О. О. Управління розвитком підприємств : уточнення теоретичних положень. Проблеми економіки. 2020. № 1. С. 214–226.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійні презентації.
- Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Управління розвитком» на платформі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика щодо термінів виконання та перескладання:** завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо.
- **Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом. Якщо студент пропустив заняття, або отримав незадовільну оцінку, він має відпрацювати пропущене заняття, або виконати нескладене раніше завдання шляхом вивчення матеріалів з відповідної теми в дистанційному курсі, виконання тематичного тесту для самоконтролю, написання конспекту з подальшим захистом під час індивідуальної консультації. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі (на

платформі Moodle) за погодженням із провідним викладачем. Якщо заняття (за умов надзвичайної ситуації) проводиться дистанційно, студент має виходити на зв'язок із викладачем за розкладом занять та відповідно додаткової інструкції.

- Політика зарахування результатів неформальної освіти: http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_poryadok_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoi_osvity_2020.pdf; <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів*
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-15): відвідування занять (2 бали); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Разом	100

*Примітка: За додаткові види навчальних робіт студент має можливість отримати додаткові бали (10 балів – за виконання наукової роботи, 10 балів – за участь у Всеукраїнській олімпіаді чи виступ на науково-практичній конференції із доповіддю, тощо), що додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни. Разом з тим, загальна підсумкова оцінка за навчальну дисципліну не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни